

CONTRIBUȚII LA COROLOGIA UNOR TAXONI PROTEJAȚI ÎN FLORA ROMÂNIEI

RUGINĂ RODICA*, I. SÂRBU*, A. OPREA*, M. MITITIU*

Abstract: It analysed the chorology of 12 taxons having a special (particular) status in the Romanian flora (*Alyssoides utriculata* ssp. *graeca*, *Anthericum liliago*, *iris graminea* ssp. *brandzae*, *I. sibirica*, *Linum uninerve*, *Lychis viscaria* ssp. *atropurpurea*, *Menyanthes trifoliata*, *Petrorhagia saxifraga*, *Prangos carinata*, *Pulsatilla vulgaris* ssp. *grandis*, *Scutellaria orientalis* ssp. *sosnowskyi*, *Sedum album*). The areal bounds was included in three map. All of these taxons are cultivated in Botanical Garden of Iași.

Key words: protected taxons, chorology

Răspândirea unor taxoni cu statut deosebit în flora țării a preocupat pe mulți cercetători români [1,2,5,6,8,10,11,13,16] șiut fiind că stabilirea de areale locale sau generale permit aprecieri de ordin ecologic și chiar taxonomic [11]. Datele de ordin ecologic ca și încadrarea fitocenotică sunt aspecte de maximă importanță în vederea conservării *ex situ* a speciilor ocrotide din flora țării noastre.

Pornind de la aceste considerente în Nota de față s-au analizat 12 taxoni, în prezent cultivate în Grădina Botanică Iași.

Înscrierea arealelor s-a făcut pe baza datelor din literatură [4,15], a celor obținute în cadrul unor contracte și din consultarea ierbarelor din țară (București, Cluj, Iași). Fiecare din cei 12 taxoni, reprezentat printr-un simbol stabilit aleatoriu, a fost transcris în hărți (planșele 1-3) în dreptul localității sau stațiunii semnalate conform sistemului UTM (7) adaptat în România.

R[•]- *Alyssoides utriculata* (L.) Medik. ssp. *graeca* (Reut.) Hay

Jud. Caraș-Severin: Băile Herculane (F.Q)

Jud. Olt: Valea Oltului la Șipote (GQ), Cârlige (GQ), Muntele Cozia între Cârlige și M.rea Stânișoara (KL)

V[•]/R[•] - *Antehricum liliago* L.

Jud. Alba: Poșaga, pe Muntele Scărița (FS), Alba Iulia (GS)

Jud. Mureș: Ideciu de Jos (LM)

Jud. Brașov: Rupea (LM)

Jud. Covasna: Racoșul de Jos (LL)

Jud. Mehedinți: de-a lungul Dunării la Orșova (FQ), Vârciorova (FQ), Porțile de Fier (FQ)

Ed/V[•]/R[•] - *Iris graminea* L. ssp. *brandzae* (Prod.) D. Webb et Charter

Jud. Buzău: Buzău, pădurea Crângu (MK), Mizil (MK)

Jud. Vrancea: Mărășești (NL), Focșani (NL), Adjud (NM)

Jud. Galați: Tecuci (NL)

* Grădina Botanică "A. Fătu" Iași

• Dihoru Gh. ș.a.

** Oltean ș.a.

Jud. Vaslui: Bârlad la Crâng (**NM**), Zorleni (**NM**)
 Jud. Iași: Bârnova (**NN**), Ciurea (**NN**), Hlincea (**NN**), Vlădeni (**NN**), Voinești (**NN**),
 Șoldana (**NN**), Lungani (**NN**)
 Jud. Botoșani: Călugăreni (**MP**)

R^{oo}- *Iris sibirica* L

Jud. Satu-Mare: Satu Mare (**FT**)
 Jud. Bistrița Năsăud: Buduș (**NK**), Valea Șieuului (**LK**), Sântioana (**LN**)
 Jud. Cluj: Canciu (**GT**), Jucu de Jos (**GS**), Fizeșu Gherlii (**GT**), Cluj la Fânațe (**GS**)
 Jud. Alba: Valea Techintăului (**FS**), Florești (**FS**), Baia de Arieș (**FS**), Lopadea Nouă (**GS**)
 Jud. Mureș: Târgu Mureș (**LM**), Ceaușu de Câmpie (**LM**)
 Jud. Harghita: Căpâlnița (**LM**), Lueta (**LM**)
 Jud. Covasna: Doboșeni (**LM**), Bodoc (**ML**)
 Jud. Brașov: Bod (**LL**)
 Jud. Sibiu: Sibiu (**KL**), Șura Mare (**KL**), Ocna Sibiului (**KL**), Bradu (**KL**)
 Jud. Hunedoara: Almaș – Săliște (**FS**)
 Jud. Arad: Arad (**ES**), Apateu (**ES**)
 Jud. Argeș: Nămălești (**LL**) M.tele Sturu (**LL**)
 Jud. Vaslui: Bârlad, pe Dealul Mare (**NM**)
 Jud. Suceava: Budeni (**MN**), Stroiești (**MN**), Petia (**MN**), Calafindești (**MN**), Botoșanița (**MP**)

Ed/V^o/R^{oo} - *Linum uninerve* (Roch.) Jav.

Jud. Mureș: Merești (**LM**)
 Jud. Caraș-Severin: Herculane pe Domogled (**FQ**), Mehadia (**FQ**), Valea Jereului (**FQ**),
 Lugoj (**ER**), Vârcirova (**FR**)
 Jud. Mehedinți: Defileul Dunării la Cazane (**FQ**), Orșova (**EQ**), Svinița (**EQ**)
 Jud. Gorj: Piatra Cloșanilor (**FQ**)
 Jud. Argeș: Câmpulung (**LL**)
 Jud. Timiș: Lugoj (**ER**)

R^o - *Lychnis viscaria* L. ssp. *atropurpurea* (Gris.) Charter

Jud. Harghita: Sândorminic (**MM**)
 Jud. Caraș-Severin: Mehadia (**FQ**)

R^o - *Menyanthes trifoliata* L.

Jud. Satu Mare: Munții Oaș la Poiana Izvorului (**FT**), Tăul de la Brad (**FT**)
 Jud. Maramureș: Băile Borșa la Fața Banului și Scaiului (**LN**), Puzdrea Borșenească și Vișenească (**LN**), Munții Iezer în poieni (**KN**), Dragomirești (**KN**), Hoteni (**GT**), Săpânța (**GU**), Giulești (**GT**), Firiza (**FT**)
 Jud. Bistrița Năsăud: Mocod (**KN**), Nimigea (**KN**), Rodna (**LN**), Zagra (**KN**), Beclean (**KN**), Făget (**KM**)
 Jud. Cluj: Feleacu (**FS**), Valea Pustii spre Florești (**FS**), Ceanu (**GS**), Turda la Băile Sărăte (**GS**), Viișoara (**GS**), Băișoara (**FS**), Călățele (**FS**), Morlaca (**FS**), Agârbiceni (**FS**)
 Jud. Alba : Poiana (**FS**), Belioara (**FS**), Muntele Mare (**FS**), Ponor (**FS**), Lupșa (**FS**), Sălcuia (**FS**), Abrud (**FS**), Roșia Montană (**FS**), Vidra (**FS**), Scărișoara (**FS**), Sugag (**GR**), Valea Sebeșului (**GT**), Zlatna (**FS**)
 Jud. Mureș: Nireș-Luduș (**KM**), Rușii-Munți (**LM**), Porumbeni (**LM**)
 Jud. Harghita: Borsec (**LM**), Bilbor (**LN**), Lăzarea (**LM**), Prajd (**LM**), Joseni (**LM**), Remetea (**LM**), Cicliz (**MM**), Siculeni (**MM**), Sânsimion (**MM**). Tușnad (**MM**), Sâncrăieni (**MM**), Vrăbia (**MM**), Băile Seiche (**MM**), Lacu Roșu (**ML**)
 Jud. Covasna: Cașinu Nou pe părăul Brațul Încet și Apa Roșie (**MM**), Ciceu (**MM**)
 Jud. Brașov: Zărnești (**LL**), Crihalna (**LL**), Hărman (**LL**)

Jud. Sibiu: Cârțișoara (**LL**), Arpașu (**LL**), Sibiu (**KL**), Avrig (**KL**), Noul (**KL**), Veștem (**KL**), Bradu (**KL**), Tălmaciul (**KL**), Țapu (**KM**), Mediaș (**KM**), Saeș (**LM**), Sighișoara (**LM**), Nocrich (**LL**)

Jud. Covasna: Covasna (**ML**), Comandău (**ML**), Boroșneu (**ML**), Recila (**ML**)

Jud. Hunedoara: Orăștie (**FR**), Munții Retezat la Tăul Negru (**FR**)

Jud. Bihor: Remetea (**FS**), Munții Codrului la Poiana (**FS**), Brăteoia (**FS**), Băița (**FS**)

Jud. Timiș: Lugoj (**FR**)

Jud. Mehedinți: Gogoșu (**FQ**)

Jud. Buzău: Varlaam (**ML**), M.ții. Penteleu (**ML**)

Jud. Ilfov: Herăstrău (**MK**), Colentina (**MK**)

Jud. Tulcea: Sulina (**QL**)

Jud. Bacău: Bălănești la Bahna Mare (**MN**)

Jud. Iași: Bahlui (**NN**)

Jud. Suceava: Bahnele între Dersca și Lozna (**MP**), Bosanci (**MP**), Drăgoiasa (**LN**), Vatra Dornei (**LM**), Dorna Cândreni (**LN**), Coșna (**LN**), Poiana Stampei (**LN**), Giumentau (**LN**)

R - *Petrorhagia saxifraga* (L.)Link

Jud. Bistrița- Năsăud: Bistrița (**LN**)

Jud. Caraș-Severin: Băile Herculane (**FQ**), Baziaș (**EQ**)

Jud. Mehedinți: Svinia (**EQ**), Vârciorova (**FQ**), Gura Văii (**FQ**), Baia de Aramă pe Valea Găinei (**FQ**)

Ed/V[•]/R[•] - *Prangos carinata* Griseb.

Jud. Mehedinți: Vârciorova (**FQ**), Gura Văii (**FQ**)

R - *Pulsatilla vulgaris* Mill. ssp. *grandis* (Wend.) Zam.

Jud. Alba: Scărița-Belioara (**FS**), vf. Pinet-Ocoliș (**FS**), Valea Pociovaliștei (**FS**), Cheile Runcului (**FS**)

Jud. Hunedoara: Munții Retezat- vf. Piule (**FR**)

Jud. Vâlcea: Munții Căpățâni vf. Vânturarița (**KL**)

Jud. Galați: Cuca (**NL**), Plevna (**NL**), Rediu (**NL**), Tulucești (**NL**)

Jud. Botoșani: Agafon (**MN**), Curtești (**MN**) Popăuți (**MN**), Dângeni (**MN**), Sosloveni (**MN**)

Jud. Iași: Aroneanu (**NN**), Cotnari (**NN**), Mărzești (**NN**), Șorogari (**NN**), Tăutești (**NN**)

Jud. Vaslui: Husi (**NM**), Negrești (**NM**), Zorleni (**NM**)

Jud. Neamț: Bârjoveni (**MM**)

Jud. Ilfov: Chitila (**MK**), Mogoșoaia (**MK**)

Jud. Dolj: Drăgotești (**FQ**), Leamna (**FQ**)

Jud. Giurgiu: Giurgiu (**MJ**), Comana (**MJ**)

R[•] - *Scutellaria orientalis* L. ssp. *sosnovskyi* (Takht.) Fed.

Jud. Prahova: Tohani (**MK**)

Jud. Tulcea: Caugagia (**PK**), Filimon Sârbu pe dealul Consul (**PK**), Munții dintre Greci și Măcin (**NL**), Munții Pricopanu (**PL**)

Jud. Constanța: Basarabi (**PJ**)

R[•] - *Sedum album* L.

Jud. Cluj: Cheia Turului (**GS**)

Jud. Brașov: Brașov (**LL**), Rupea (**LL**)

Jud. Sibiu: Turnu Roșu (**KL**)

Jud. Mureș: Muntele Öcsen (**LM**), Reghin (**LM**)

Jud. Hunedoara: Hunedoara (**ER**), Dobra (**FR**)

Sunt elemente mediteranian-central-europene (*Anthericum liliago*), central și vest-europene (*Pulsatilla vulgaris ssp. grandis*), balcanice (*Lychnis viscaria ssp. atropurpurea*), *Prangos carinata*, apenin-balcanice (*Alyssoides utriculata ssp. graeca*), vest-pontice (*Iris graminea ssp. brandzae*), pontic-mediteraneene (*Petrorhagia saxifraga*), circumpolare (*Menyanthes trifoliata*), eurasiatice (*Iris sibirica*, *Sedum album*), caucaziene (*Scutellaria orientalis ssp. sosnovskyi*), carpaticе (*Linum uninerve*).

Taxonii studiați sunt rari, (R) vulnerabili, (V) endemici (Ed) sau subendemici (3, 9). În condiții de cultură în Grădina Botanică Iași se comportă ca plante ce înfloresc și fructifică, mai puțin *Menyanthes trifoliata* și *Linum uninerve* care doar înfloresc.

Bibliografie

1. **Burduja C., Bârcă C., Sârbu I.**, 1969, Contribuții la corologia și taxonomia genului *Galanthus*. Stud. și Comunic. Muz. Șt. nat. Bacău,:101-105
2. **Dihoru Gh.**, 1987, Areal limits in the Romanian territory *Serratula bulgarica* Acht et Stoj. Rev. Roum. Biol., 2, : 75-79
3. **Dihoru Gh., Alexandrina Dihoru**, 1994, Plante rare, pericilitate și endemice în flora României – Lista Roșie. Acta Bot. Horti Bucurestiensis, :173-197
4. **Ciorecărzan V.**, 2000 , Flora ilustrată a României Pteridophyta et Spermatophyta. Ed. Ceres, București
5. **Drăgulescu C.**, 1978, Originea și corologia speciei *Narcissus poeticus* L. Stud. și Comunic. Șt. Nat. Muz. Brukenthal Sibiu, t. 22, :121-124
6. **Drăgulescu C.**, 1981, Ecologia, corologia și cenologia populațiilor de *Narcissus poeticus* L ssp. *stellaris* (Haw.) Dost. în Carpați. Ocrot. Nat. t. 25, 1, : 49-47
7. **Lehrer A., Maria Lehrer**, 1990, Cartografierea faunei și florei României (coordonate areografice). Ed. Ceres, București
8. **Morariu I.**, 1978, *Hyacinthella leucophaea* (C.Koch) Schur., corologia și integrarea ei fitocenotică în România. Stud și cercet. biol., ser. Biol., veget., t.30
9. **Oltean și colab.**, 1994, Lista Roșie a plantelor superioare din România. Studii, sinteze și documente ecol. din România. Acad. Rom. Inst. de Biol. 1, București
10. **Oprea A., Rodica Rugină, I. Sârbu, M. Mitituc**, 1999, The chorology of some protected species in the flora of Romania. An. St. Univ. ‘Al.I.Cuza’ Iași, t. XLV, s.II a, Biol.veget. :153-159
11. **Popescu A., V. Sanda**, 1966 , Considerații corologice asupra plantelor endemice din România. Stud. și Cercet. ser. Bot. t.18, 5, p. 437-446
12. **Popescu V., Sanda V.**, 1998 , Conspectul florei cormofitelor spontane din România. Acta Botanica Horti Bucurestiensis
13. **Szabo A.T.**, 1973, Corologia și încadrarea fitocenotică a populațiilor de *Adonis volgensis* în R.S. România. Not. Bot Horti Agr. Clujensis, t. 7, :39-47
14. **Ştefureac Tr., Aurica Tăcină**, 1979, Cytotaxonomical and chorological investigations of the endemic taxon *Hieracium pojorâtense* Woll. Rev. Roum. Biol. Ser. Biol. Veget, t. 24, 2, : 109-118
15. **Vitalariu Gh.**, 1968, Răspândirea geografică a speciei *Caragana frutex* (L.) K. Koch în România și ocrotirea ei în România. Ocrot. Nat., 7.12, 2, : 217-223
16. **Vitalariu Gh.**, 1976 , *Bellevalia sarmatica* (Pall.) Woron. în flora României. An. Șt. Univ. ‘Al. I. Cuza’ Iași, sect. II, a, Biol, t. 14, fasc. 1, :159-161
17. **Vitalariu Gh., Horeanu Cl.**, 1992, Chorological contribution to the flora of Romania. An. Șt. Univ.’Al. I.Cuza’ Iași t. XXXVIII, s.II-a, Biol. veget. :1-4
18. **XXX** , 1952-1976 , Flora PPR –RSR, vol. I-XII. Ed. Acad. Rom. București

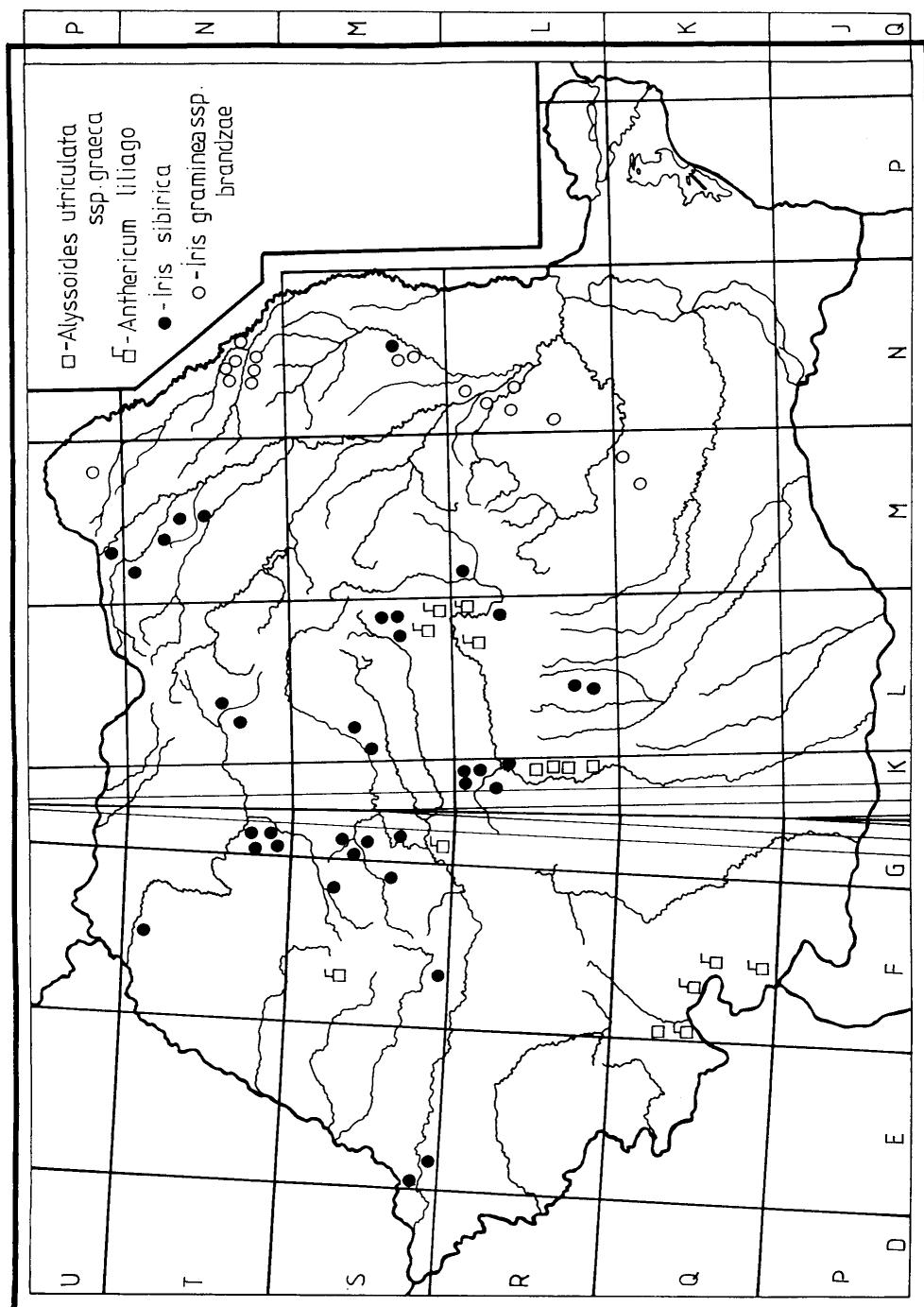
Figura I

Figura II

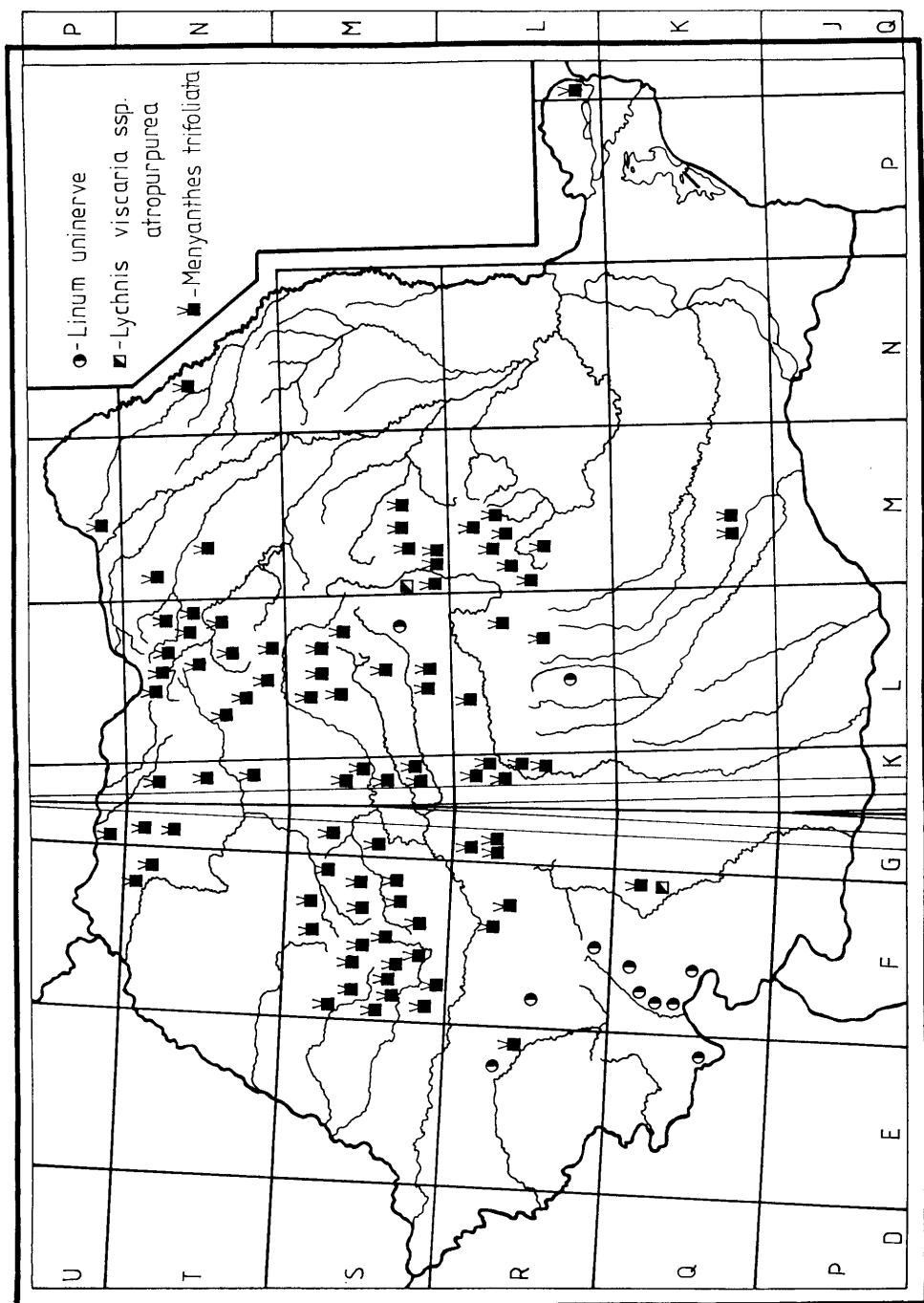

Figura III

